

У Х В А Л А
ТРЕТЬОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Єр'оміна Володимира Вікторовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 12 розділу II Закону України „Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні“, пункту 5 розділу XI „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону України „Про Національну поліцію“

м. К и ї в
5 жовтня 2022 року
№ 120-3(II)/2022

Справа № 3-2/2021 (2/21)

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Первомайський Олег Олексійович (голова засідання, доповідач),
Головатий Сергій Петрович,
Городовенко Віктор Валентинович,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Єр'оміна Володимира Вікторовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 12 розділу II Закону України „Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні“ від 27 березня 2014 року № 1166–VII (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 20–21, ст. 745), пункту 5 розділу XI „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону України „Про Національну поліцію“ від 2 липня 2015 року № 580–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 40–41, ст. 379).

Заслухавши суддю-доповідача Первомайського О.О. та дослідивши матеріали справи, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Єрємін В.В. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням щодо перевірки на відповідність частині першій статті 8, частині п'ятій статті 17, частині третій статті 22, частині першій статті 58, пункту 1 частини першої статті 92 Конституції України (конституційність) пункту 12 розділу II Закону України „Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні“ від 27 березня 2014 року № 1166–VII (далі – Закон № 1166), пункту 5 розділу XI „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону України „Про Національну поліцію“ від 2 липня 2015 року № 580–VIII (далі – Закон № 580).

1.1. Згідно з пунктом 12 розділу II Закону № 1166 змінено редакцію окремих приписів статті 22 Закону України „Про міліцію“ від 20 грудня 1990 року № 565–XII (далі – Закон № 565), а саме частину четверту викладено у такій редакції: „Працівникам міліції та членам їх сімей надається 50-відсоткова знижка плати за користування житлом та комунальними послугами, за паливо в межах норм, встановлених законодавством“; частини шосту та сьому викладено у такій редакції: „За працівниками міліції, звільненими зі служби за віком, хворобою або вислугою років, зберігається право на пільги згідно з цим Законом.

Пільги, передбачені частинами четвертою, п'ятою цієї статті, надаються за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України“.

Згідно з пунктом 5 розділу XI „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону № 580 пункт 12 розділу II Закону № 1166 зокрема та в цілому Закон № 565 втратили чинність.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї документів і матеріалів випливає таке.

2.1. Заявник проходив службу в органах внутрішніх справ України (міліції) та був звільнений зі служби в жовтні 1999 року за підпунктом „б“ пункту 65 постанови Кабінету Міністрів України „Про затвердження Положення про проходження служби рядовим та начальницьким складом органів внутрішніх справ“ від 29 липня 1991 року № 114 (у зв'язку із хворобою).

Єр'омін В.В. 6 жовтня 2019 року звернувся до Управління соціального захисту населення Запорізької міської ради по Дніпровському району (далі – Управління) із заявою про виплату пільг у готівковій формі як особі, звільненій зі служби в міліції у зв'язку з хворобою. Управління листом від 9 жовтня 2019 року йому відмовило у наданні пільг на підставі пунктів 1, 5 розділу XI „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону № 580, згідно з якими Закон № 565 втратив чинність з 7 листопада 2015 року. Пунктом 3 розділу I Закону України „Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення гарантій соціального захисту колишніх працівників органів внутрішніх справ України та членів їхніх сімей“ від 23 грудня 2015 року № 900–VIII внесено зміни до пункту 15 розділу XI „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону № 580, яким встановлено, що за колишніми працівниками міліції, у тому числі пенсіонерами, зберігаються пільги, компенсації і гарантії, передбачені Законом № 580 для колишніх поліцейських, членів їхніх сімей. Вказаним листом Управління повідомило Єр'оміну В.В., що „пільги на житлово-комунальні послуги не передбачено“ розділом IX „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону № 580.

У грудні 2019 року Єрємін В.В. звернувся до суду з адміністративним позовом про визнання протиправними дій Управління щодо відмови в наданні 50-відсоткової знижки на оплату житлово-комунальних послуг та зобов'язання провести відповідні розрахунки з урахуванням 50-відсоткової знижки на оплату житлово-комунальних послуг.

Запорізький окружний адміністративний суд рішенням від 16 березня 2019 року, яке Третій апеляційний адміністративний суд постановою від 19 серпня 2020 року залишив без змін, у задоволенні позову Єрєміну В.В. відмовив. Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду ухвалою від 1 жовтня 2020 року Єрєміну В.В. відмовив у відкритті касаційного провадження у зв'язку з незначною складністю справи на підставі пункту 3 частини шостої статті 12 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – Кодекс).

У постанові від 19 серпня 2020 року Третій апеляційний адміністративний суд, яка є остаточною та не підлягає оскарженню в касаційному порядку згідно з частиною п'ятою статті 328 Кодексу, зазначив, що Закон № 580 „не містить норм, які б передбачали пільги по оплаті комунальних послуг“, а „посилання позивача на те, що таку пільгу встановлено йому довічно також є безпідставним, оскільки дія пільги нерозривно пов'язана з дією закону, яким її передбачено“.

2.2. Обґрунтовуючи свої твердження щодо неконституційності оспорюваних приписів Закону № 1166 та Закону № 580, суб'єкт права на конституційну скаргу стверджує, що право на 50-відсоткову знижку плати за користування житлом та комунальними послугами було встановлено Законом № 565, що підтверджено довідкою від 4 листопада 1999 року та включенням його з 2004 року до Єдиного державного автоматизованого реєстру осіб, які мають право на пільги, чим це право збережено за ним довічно.

Норми Закону № 565, які були чинними на момент звільнення Єрєміна В.В. зі служби в міліції у 1999 році, було змінено на підставі пункту 12 розділу II Закону № 1166, а згодом скасовано на підставі пункту 5 розділу XI

„Прикінцеві та перехідні положення“ Закону № 580, в результаті чого обсяг прав і свобод, гарантований йому нормами частини п'ятої статті 17, частини третьої статті 22, частини першої статті 58 Конституції України, на його думку, було суттєво звужено.

3. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

3.1. Згідно з частиною другою статті 8 Закону України „Про Конституційний Суд України“ „з метою захисту та відновлення прав особи Суд розглядає питання щодо відповідності Конституції України (конституційності) акта (його окремих положень), який втратив чинність, але продовжує застосовуватись до правовідносин, що виникли під час його чинності“.

Єрємін В.В. стверджує, що, розглядаючи справу, суди першої та апеляційної інстанцій застосовували Закон № 1166, „норми якого звужують існуюче право позивача на знижку по оплаті житлово-комунальних послуг“.

Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України зазначає, що, оскільки пункт 12 розділу II Закону № 1166 втратив чинність, то його не застосовують до правовідносин, що виникли під час його чинності. Запорізький окружний адміністративний суд у рішенні від 16 березня 2019 року та Третій апеляційний адміністративний суд у постанові від 19 серпня 2020 року констатували втрату права на пільги, встановлені приписами Закону № 1166 та Законом № 565.

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі в цій частині за пунктом 5 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – втрата чинності актом (його окремими положеннями), щодо якого порушено питання відповідності Конституції України.

3.2. Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим, зокрема, статтею 55 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

У конституційній скарзі має міститися обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“).

Аналіз змісту конституційної скарги дає підстави стверджувати, що автор клопотання не обґрунтував тверджень щодо неконституційності пункту 5 розділу XI „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону № 580. Натомість суб'єкт права на конституційну скаргу констатує відсутність у Законі № 580 приписів щодо надання колишнім працівникам міліції, у тому числі пенсіонерам, а також членам їх сімей права на 50-відсоткову знижку плати за користування житлом та комунальними послугами аналогічно тому, що містилося в статті 22 Закону № 565. Отже, фактично Єршомін В.В. стверджує, що законодавець скасував це право, що, на його думку, призвело до звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод людини і громадянина та є порушенням статті 22 Конституції України.

Конституційна скарга не містить тверджень із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав зазнало порушень внаслідок застосування оспорюваних приписів Закону № 580.

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі в цій частині за пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про

Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Третя колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Єрємона Володимира Вікторовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 12 розділу II Закону України „Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні“ від 27 березня 2014 року № 1166–VII на підставі пункту 5 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – втрата чинності актом (його окремими положеннями), щодо якого порушено питання відповідності Конституції України, та пункту 5 розділу XI „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону України „Про Національну поліцію“ від 2 липня 2015 року № 580–VIII на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Третьої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ТРЕТЯ КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**